

PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN, ĐẢO TỈNH PHÚ YÊN*DEVELOPING PHU YEN BEACH AND ISLAND TOURISM***LÂM THỊ THÚY PHƯƠNG^(*)**

TÓM TẮT: Phú Yên là tỉnh có tốc độ phát triển du lịch tương đối chậm trong khu vực Nam Trung Bộ và được đánh giá là địa phương có nhiều lợi thế, tiềm năng để phát triển du lịch biển, đảo. Tuy nhiên, dù có nhiều lợi thế và ưu đãi về thắng cảnh thiên nhiên nhưng du lịch của Phú Yên vẫn chưa thực sự “cất cánh”, lượng khách đến hằng năm ở mức khiêm tốn so với nhiều tỉnh thành khác. Bài viết trình bày thực trạng phát triển du lịch biển, đảo tỉnh Phú Yên, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm thúc đẩy du lịch biển, đảo tỉnh nhà phát triển trong thời gian tới.

Từ khóa: du lịch Phú Yên; phát triển du lịch; du lịch biển, đảo.

ABSTRACT: Phu Yen is a province with relatively slow tourism development in the South Central region and is considered having many advantages and potentialities to develop sea and island tourism. However, despite many advantages and advantages of natural landscape. However, the tourism of Phu Yen not really "take off", the number of visitors to the year are still modest compared too many other provinces. The article presents the status of tourism development in the sea, Phu Yen province, At the same time, we propose some measures to promote sea and island tourism in Phu Yen province in the coming time.

Key words: Phu Yen tourism; development of tourirm; sea-island tourism.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Du lịch biển, đảo Việt Nam đang ngày càng được Nhà nước ta quan tâm đầu tư phát triển và nâng lên thành sản phẩm du lịch mũi nhọn của đất nước trong thời kỳ hội nhập kinh tế quốc tế. Phú Yên là một trong 8 tỉnh thuộc vùng duyên hải Nam Trung Bộ, đang thực hiện chính sách phát triển du lịch từng bước trở thành một trong những điểm nhấn quan trọng trong liên kết phát triển du lịch vùng giữa các tỉnh Tây Nguyên và khu vực Duyên hải Nam Trung Bộ [4]. Tỉnh có địa hình khá đa dạng: đồng bằng, đồi núi, thung lũng xen kẽ nhau, nhiều nơi khúc khuỷu, quanh co, núi biển liền

kề tạo nên nhiều vịnh, đầm, mũi, gành, với các bãi tắm đẹp tự nhiên có sự kết hợp giữa núi non, biển và cát trắng mịn, thoải thoải, nước biển trong xanh và lặn sóng bên những rừng phi lao, rừng dừa. Những hòn đảo ở Phú Yên luôn có một sức hút lạ kỳ, không chỉ sở hữu vẻ đẹp biển xanh, cát trắng, mà còn mang lại sự bình yên. Tuy có nhiều tiềm năng và lợi thế để phát triển du lịch biển, đảo nhưng ngành du lịch của Phú Yên hiện nay phát triển chưa tương xứng với tiềm năng du lịch.

^(*) ThS. Trường Đại học Văn Lang, lamthithuyphuong@vanlanguni.edu.vn, Mã số: TCKH12-17-2018

Nguyên nhân chủ yếu là do các sản phẩm du lịch thiếu sự đa dạng, cơ sở hạ tầng và vật chất kỹ thuật chưa đáp ứng cho nhu cầu phát triển. Để ngành du lịch tỉnh trở thành một điểm sáng của cả nước, Phú Yên cần phải có chính sách hợp lý, ưu đãi thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài tỉnh nhằm xây dựng các sản phẩm du lịch phong phú, chất lượng dựa trên lợi thế về tài nguyên sẵn có, tỉnh phải xác định lấy dòng du lịch biển, đảo và du lịch văn hóa làm nền tảng để phát triển, đột phá. Bài viết này nghiên cứu các nội dung: tiềm năng, thực trạng và giải pháp phát triển du lịch tỉnh trong giai đoạn 2010 – 2017 trên cơ sở phân tích dữ liệu đã kiểm chứng và được công bố chính thức bởi các cơ quan, ban ngành.

2. TIỀM NĂNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN, ĐẢO TỈNH PHÚ YÊN

2.1. Tiềm năng

Phú Yên là một địa phương có tài nguyên phong phú, đa dạng. Trong đó nổi bật với 3 dòng sản phẩm chính là du lịch biển đảo, du lịch văn hóa – lịch sử và du lịch sinh thái.

Địa hình Phú Yên phân hóa theo chiều dọc, phía tây là đồi núi thấp, tiếp đến là đồng bằng hẹp, cồn cát, bãi triều, đầm phá, eo vịnh như đầm Cù Mông, đầm Ô Loan, vịnh Xuân Đài; phía nam từ Tuy An đến Vũng Rô bờ biển thoải dần với những bãi cát dài nối liền với các mỏm đá sát biển. Ven biển có nhiều hòn đảo lớn nhỏ: Hòn Lao, hòn Chùa, hòn Cô, hòn Than,... Đa số các đảo là đảo đá, một vài đảo nằm trong các vịnh có các bãi biển đẹp như Bãi Môn, Bãi Tiên, rất thuận lợi cho hoạt động tắm biển và tham quan phong cảnh của du

khách. Khu vực ven biển Phú Yên còn có nhiều bãi biển đẹp, có giá trị du lịch như: bãi biển thành phố Tuy Hòa, Long Thủy, Bãi Bàng - Bãi Tiên, Bãi Xếp, Bãi Rạng. Hơn nữa, các cấu trúc và hình thái địa hình do các quá trình kiến tạo ở khu vực này tạo ra các gành đá, vịnh biển, đầm phá với cảnh quan đẹp như: gành Đá Đĩa, vịnh Xuân Đài, vịnh Vũng Rô, đầm Cù Mông, đầm Ô Loan. Điều kiện địa hình tạo thuận lợi để phát triển du lịch biển, đảo với các loại hình du lịch: du lịch tham quan, du lịch khám phá, du lịch học tập, du lịch nghỉ dưỡng,... Phú Yên với 21 di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc, danh thắng cấp quốc gia, nhiều di tích cấp tỉnh, trong đó nổi tiếng là: Vịnh Vũng Rô, đầm Ô Loan, gành Đá Đĩa, vịnh Xuân Đài, núi Đá Bia, hải đăng Mũi Điện,... Bên cạnh đó, mảnh đất này có lịch sử văn hóa lâu đời trên 400 năm, cùng với sự đan xen, giao thoa và hòa hợp nhiều nền văn hóa của 31 dân tộc anh em cùng sinh sống đã tạo nên những sắc thái văn hóa dân gian phong phú, với các làn điệu dân ca đặc sắc từ tuồng, bài chòi, hò bả trạo, hò kéo lưới đến trường ca, các nhạc cụ dân tộc, trống đôi - công ba - chiêng năm,... Ngoài ra, vùng nước đầm vịnh, cửa sông có diện tích khoảng 21 nghìn héc-ta là bãi cá đẻ, nơi sinh trưởng tốt của các loài tôm, sò huyết, ghẹ, cá ngựa, rau câu,... là nguồn cung cho việc chế biến ẩm thực biển, đáp ứng nhu cầu ăn uống của du khách khi tham gia du lịch biển, đảo tại Phú Yên.

Theo GS. TS. Trình Quang Phú, Viện trưởng Viện Nghiên cứu phát triển phương Đông, một người con của Phú Yên từng tâm sự: “Nhìn sang các nước láng giềng, biển họ không đẹp, cát không trắng, nước không trong bằng ta, nhưng họ có những khu du lịch sinh thái tuyệt vời. Thật là tiếc nếu không đầu tư để du lịch Phú Yên phát triển. Vì nếu so sánh một số nơi trên thế giới có gành đá đĩa như ở Ô-xtrây-li-a hay Hàn Quốc đều thấy nhỏ hơn và không thể đẹp bằng Gành đá đĩa ở Tuy An nhưng họ đầu tư lớn, bài bản cho nên thu hút được nhiều khách quốc tế” [7].

2.2. Thực trạng

2.2.1. Thực trạng chung

Phú Yên được đánh giá có nhiều lợi thế, tiềm năng để phát triển du lịch. Tuy nhiên, so với các tỉnh lân cận như Bình Định, Khánh Hòa, du lịch Phú Yên kém phát triển, lượng du khách đến không tương xứng với tiềm năng.

1) Sản phẩm du lịch đơn điệu, nhằm chán chủ yếu dựa vào tài nguyên có sẵn, chưa có sự đầu tư chiều sâu, thiếu các sản phẩm du lịch mang tính đặc trưng. Các di tích, danh thắng ở Phú Yên chưa thu hút được khách du lịch, điển hình là khu di tích kiến trúc Tháp Nhạn - công trình kiến trúc cổ rất đẹp, nhưng nơi đây quanh năm vắng hui hắt, ít người lui tới. Khu du lịch gành Đá Đĩa được đánh giá là một trong những điểm thu hút khách du lịch lớn nhất tại Phú Yên, nhưng hoạt động dịch vụ tại điểm đến này còn kém, mỗi ngày chỉ có 3 - 5 đoàn khách đến đây chụp hình, ngắm cảnh [6].

2) Cơ chế, chính sách phát triển sự nghiệp văn hóa, du lịch tại địa phương chưa phù hợp với yêu cầu của thực tiễn, nguồn

vốn đầu tư phát triển văn hóa, du lịch còn thấp, chưa được quan tâm kịp thời. Vì vậy, mặc dù Phú Yên có những bãi biển đẹp nhưng lại chưa có bãi tắm riêng, nhiều khi du khách phải tự bắt taxi di chuyển đến bãi biển, rất bất cập. Bên cạnh đó, tại các danh lam thắng cảnh cũng chưa có các dịch vụ đi kèm để du khách trải nghiệm, khám phá vẻ đẹp.

3) Sự phối hợp trong việc xây dựng các sản phẩm du lịch chưa đồng bộ, thiếu chặt chẽ. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di tích, danh thắng chưa hiệu quả. Công tác tuyên truyền, phổ biến, nâng cao nhận thức về phát triển du lịch và trách nhiệm bảo vệ môi trường chưa cao, công tác xúc tiến quảng bá còn hạn chế.

4) Kết cấu hạ tầng du lịch chưa đáp ứng kịp yêu cầu phát triển đặc biệt là đặc biệt là hạ tầng giao thông, bến cảng, phương tiện vận chuyển du lịch đường bộ, đường thủy tần suất các chuyến bay ít cũng là những rào cản rất lớn, chưa được đầu tư đúng mức, thiếu các khu vui chơi, khu tổ hợp khách sạn, nhà hàng, công viên, khu giải trí.

5) Số lượng cơ sở lưu trú ở Phú Yên cũng hạn chế chỉ có 2 khách sạn 5 sao, 2 khách sạn 4 sao và 3 khách sạn 3 sao,... Vì vậy, dù có cảnh đẹp hấp dẫn nhưng Phú Yên vẫn chưa phải là điểm đến được nhiều du khách chọn lựa.

6) Nguồn nhân lực du lịch còn thiếu và yếu, chưa chuyên nghiệp, phần lớn chưa được đào tạo bài bản, một số doanh nghiệp lĩnh vực du lịch chưa chú trọng đến công tác bồi dưỡng nguồn nhân lực,... Hiện nay, nước ta có hơn 20.000 đơn vị kinh doanh lữ hành quốc tế, nhưng ở Phú Yên chỉ có 2 đơn vị kinh doanh lữ hành quốc tế.

7) Việc hỗ trợ đầu tư, giải phóng mặt bằng các dự án du lịch còn chậm và thiếu đồng bộ. Một số dự án du lịch đã cấp phép xây dựng nhưng chậm triển khai làm ảnh hưởng đến việc phát triển du lịch và hình thành sản phẩm du lịch của tỉnh. Kinh phí đầu tư phát triển du lịch còn hạn chế, chưa huy động được nhiều nguồn lực để phát triển du lịch [7].

2.2.2. Thực trạng cụ thể

1) Về khách du lịch

Bảng 1. Lượng khách du lịch đến tỉnh Phú Yên giai đoạn 2010 - 2017 (Đơn vị tính: Lượt người)

Khách	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Tăng so với năm 2010
Tổng lượt khách	361.000	530.000	550.000	600.000	755.200	900.000	1.175.000	1.404.000	3,9 lần
Quốc tế	20.500	40.000	53.000	60.000	52.000	45.000	40.502	35.500	1,7 lần
Nội địa	340.500	490.000	497.000	540.000	703.200	855.000	1.134.498	1.368.500	4,1 lần

Nguồn: xử lý từ số liệu Sở Văn hóa Thể Thao và Du lịch Phú Yên

Khách du lịch quốc tế đến Phú Yên có xu hướng tăng nhưng chậm, tốc độ tăng trung bình 17%/năm cho cả giai đoạn, đáng chú ý là từ năm 2013 đến nay, lượng khách quốc tế giảm liên tục và khá đều (trung bình mỗi năm giảm gần 500 khách). Điều này chứng tỏ khách quốc tế không mấy mặn mà với du lịch tỉnh. Khách quốc tế đến Phú Yên chủ yếu từ các nước Nga, Mỹ, Pháp, Trung Quốc, Đài Loan, Úc, Anh, Hàn Quốc, Nhật Bản,... từ cuối năm 2010 đến nay, các thị trường khách Nga, Hàn Quốc, Úc có xu hướng tăng mạnh [4];

Theo khu vực, có thể thấy khách từ thị trường Đông Nam Á chiếm tỷ trọng lớn nhất, trung bình 16,5%, khách từ thị trường Bắc Mỹ (chủ yếu là Mỹ, Canada) chiếm tỷ trọng

Số liệu bảng 1 cho thấy, lượng khách du lịch đến với Phú Yên có tăng lên khá đáng kể, trung bình mỗi năm tăng hơn 130 nghìn khách trong giai đoạn từ năm 2010 – 2017, tốc độ tăng trưởng trung bình của thị trường khách du lịch đạt trên 20%/năm, trong đó đáng chú ý là sự tăng lên của khách nội địa (hơn 4 lần so với chưa tới 2 lần khách quốc tế) [4].

trung bình 5,7%, khách từ thị trường Đông Bắc Á (chủ yếu là Nhật Bản) chiếm tỷ trọng 5,3% và khách từ thị trường châu Đại Dương (chủ yếu là Úc) chiếm tỷ trọng 3% [4];

Khách du lịch nội địa tuy có tăng nhưng vẫn còn chậm, phần lớn lượng khách đến từ Thành phố Hồ Chí Minh (31%), Hà Nội (32%), Huế – Đà Nẵng (13%), Bình Định, Khánh Hòa và các tỉnh Tây Nguyên (khoảng 15%), các tỉnh Nam Bộ khác (5%), các tỉnh miền Bắc khác (11%),...

2) Doanh thu du lịch

Doanh thu của ngành du lịch tỉnh Phú Yên trong những năm qua có sự tăng trưởng đáng kể, tốc độ tăng trưởng trung bình đạt 27,8% (xem bảng 2).

Bảng 2. Doanh thu ngành du lịch Phú Yên giai đoạn 2011 – 2017 (Đơn vị: Tỷ đồng)

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
249,5	450	500	540	675,060	850	997,5	1.245

Nguồn: Sở Văn hóa Thể Thao và Du lịch Phú Yên

Doanh thu du lịch của Phú Yên tăng đều hằng năm, trong đó doanh thu từ khách du lịch nội địa chiếm tỷ trọng lớn, năm 2015 doanh thu du lịch đạt 850 tỷ đồng, tăng 25,91% so với năm 2014. Đây là con số đáng mừng cho ngành du lịch tỉnh Phú Yên, đánh dấu một bước phát triển đột phá của tỉnh.

Những năm gần đây, cơ cấu kinh tế Phú Yên đã có sự chuyển biến sâu sắc, tỷ trọng các ngành kinh tế thuộc khu vực nông – lâm – thủy sản giảm xuống so với trước

đây, các ngành kinh tế thuộc khu vực công nghiệp – xây dựng và dịch vụ – du lịch chuyển biến tăng lên góp phần quan trọng trong sự phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

Năm 2017, Phú Yên đón trên 1,4 triệu lượt khách du lịch, đạt 117% so với kế hoạch. Trong đó, tổng lượt khách lưu trú trên 1 triệu lượt, tổng doanh thu trong hoạt động du lịch khoảng 1.245 tỷ đồng [4].

3) Cơ sở lưu trú

Cơ sở lưu trú tỉnh Phú Yên có sự đầu tư, xây mới phục vụ du khách (xem bảng 3).

Bảng 3. Hiện trạng cơ sở lưu trú của Phú Yên giai đoạn 2010 - 2017 (Đơn vị: Phòng)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Số lượng cơ sở lưu trú (cơ sở)	100	108	117	120	125	130	135	142
- Số lượng phòng	1.970	2.370	2.435	2.508	2.551	2.660	2.770	2.947
- Từ 3 đến 5 sao	387	437	437	510	510	510	567	582
- Từ 1 đến 2 sao	671	831	946	967	973	1.037	1.036	1.174
Công suất sử dụng phòng trung bình (%)	47	51	51	52	52	53	55	62

Nguồn: Sở Văn hóa Thể Thao và Du lịch Phú Yên

Bảng 3 cho thấy trong những năm gần đây, số lượng khách sạn, nhà nghỉ có tăng cả về số lượng, quy mô và chất lượng phòng. Đến cuối năm 2017, toàn tỉnh đã có 142 cơ sở lưu trú phục vụ kinh doanh du lịch, với 2.947 phòng. Về chất lượng cơ sở

lưu trú, tính đến ngày 31-12-2017, tỉnh có 582 khách sạn đã được thẩm định xếp hạng từ 3 - 5, số khách sạn xếp từ 1 - 2 sao có 1.174 cơ sở. Trên tổng thể, số lượng khách sạn 3 - 5 sao vẫn còn chiếm tỷ lệ thấp.

4) Lao động

Bảng 4. Số lao động trong ngành du lịch tỉnh Phú Yên giai đoạn 2011 - 2017 (Đơn vị tính: Người)

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
2.220	3.300	3.310	3.600	3.620	3.635	3.700	3.743

Nguồn: Sở Văn hóa Thể Thao và Du lịch Phú Yên

Số người lao động trong ngành du lịch Phú Yên tăng chậm qua các năm. Năm 2010 là 2.220 người, sau 7 năm số lao động cũng chỉ tăng lên 3.743. Về chất lượng lao động, phần lớn các cơ sở kinh doanh du lịch trên địa bàn tỉnh Phú Yên sử dụng lao động còn nhiều hạn chế cả về chuyên môn lẫn nghiệp vụ, ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng phục vụ [4].

3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN, ĐẢO PHÚ YÊN

Trong Quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2025 đã xác định mục tiêu chung: “Xây dựng Phú Yên trở thành trung tâm du lịch, dịch vụ lớn trong khu vực và cả nước. Phân đầu đưa du lịch Phú Yên trở thành một điểm nhấn quan trọng trong liên kết phát triển du lịch giữa các tỉnh Tây Nguyên và duyên hải miền Trung, là ngành kinh tế mũi nhọn, công nghiệp “sạch” mang màu sắc độc đáo riêng của Phú Yên và khu vực”. Với thực trạng phát triển như trên, muốn đạt được mục tiêu theo quy hoạch, tỉnh cần có một số giải pháp [4].

Thứ nhất: Đầu tư hình thành và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch chủ yếu, hình thành một số sản phẩm mang tính đặc trưng Phú Yên: phát triển du lịch homestay, du lịch MICE, xây dựng và phát triển trung tâm ẩm thực biển, đa dạng hóa sản phẩm du lịch biển, đảo tỉnh Phú Yên cần gắn với việc quảng bá xúc tiến và mở rộng thị trường du lịch, thu hút các sự kiện đặc biệt đến vùng biển, đảo Phú Yên.

Thứ hai: Tập trung đầu tư từ nguồn vốn ngân sách Nhà nước theo hướng đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm làm cơ sở kích thích phát triển du lịch biển, đảo. Đầu tư cơ sở vật chất thiết yếu tại các khu di tích,

điểm du lịch. Quy hoạch và đầu tư kết cấu hạ tầng phát triển du lịch biển, đảo trong tỉnh, trục giao thông chính, hệ thống cấp điện, cấp nước vào các khu du lịch, điểm du lịch biển, đảo, cần có những dự án du lịch ven biển để kích cầu, kêu gọi đầu tư cho du lịch phát triển; chủ động hơn nữa, nhất là trong xây dựng các đề tài, đề án nghiên cứu khoa học, làm cơ sở thu hút đầu tư phát triển sản phẩm.

Thứ ba: Huy động vốn từ nhiều nguồn khác nhau để phát triển hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch. Huy động vốn đầu tư của các doanh nghiệp và các tổ chức khác: tạo điều kiện, cung cấp thông tin để các doanh nghiệp đầu tư vào các cơ sở kinh doanh nhà nghỉ, lữ hành, khu vui chơi giải trí theo quy hoạch phát triển du lịch biển, đảo của địa phương. Kêu gọi vốn đầu tư nước ngoài thông qua các dự án: vốn đầu tư trực tiếp (FDI), kêu gọi nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA), đặc biệt là từ 3 nhà tài trợ lớn là Ngân hàng Phát triển Thế giới (WB), Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB), nguồn tài trợ của chính phủ Nhật Bản.

Thứ tư: Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực để đảm bảo đủ nguồn nhân lực du lịch trong hiện tại và tương lai. Đảm bảo sự cân đối giữa các cấp bậc đào tạo, ngành nghề đào tạo và phân bổ hợp lý giữa các địa phương trong tỉnh. Đối với du lịch Phú Yên, do nằm ở vị trí trung tâm của dải ven biển miền Trung, việc lựa chọn các cơ sở đào tạo và bồi dưỡng nguồn nhân lực du lịch có nhiều thuận lợi với các cơ sở đào tạo tại Nha Trang, Đà Nẵng, hoặc Thành phố Hồ Chí Minh. Cần tranh thủ sự hỗ trợ của Tổng cục Du lịch Việt Nam trong công tác đào tạo nguồn nhân lực du lịch tỉnh.

Tạo quỹ cho phát triển nguồn nhân lực du lịch. Ưu tiên phát triển nguồn nhân lực tại chỗ, thu hút nhân tài, tạo điều kiện thuận lợi, hỗ trợ người lao động du lịch.

Thứ năm: Tỉnh cũng xác định cần chủ động hơn nữa trong việc hình thành các khu, tuyến, điểm du lịch địa phương và kết nối với các tỉnh khu vực duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên để xây dựng tuyến du lịch liên tỉnh, liên vùng; liên kết với các đơn vị lân cận ở hai trung tâm có nguồn khách du lịch lớn trong nước để đưa khách về Phú Yên, cần mở rộng hợp tác với các tỉnh thuộc hạ Lào và Campuchia,... tạo điều kiện thu hút các nguồn lực đầu tư cho du lịch, đảm bảo tính tổng hợp, liên ngành, liên vùng và xã hội hóa cao. Về lâu dài, phải xác định đối tượng chính là Đông Âu, Bắc Mỹ [1].

4. KẾT LUẬN

Phú Yên có nhiều lợi thế về thiên nhiên nhưng sản phẩm du lịch chưa phong phú, dịch vụ tại các điểm du lịch còn ít, chất lượng dịch vụ chưa cao, thiếu các các loại hình dịch vụ đi kèm để du khách trải nghiệm, khám phá vẻ đẹp, dẫn đến việc chưa giữ chân du khách lưu trú dài ngày. Chính vì thế, dù có cảnh đẹp và bãi biển đẹp, hấp dẫn nhưng hiện nay Phú Yên vẫn chưa phải là điểm đến du lịch biển, đảo được nhiều du khách chọn lựa. Như lời Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc ví

Phú Yên như “*cô gái đẹp đang ngủ quên*” [5]. Trong tương lai, để du lịch Phú Yên cất cánh và trở thành một điểm sáng của cả nước, tỉnh cần phải có sự đầu tư về chính sách để thu hút các nhà đầu tư lớn. Đối với những dự án kéo dài vì lý do không chính đáng, cần quyết liệt xử lý và thu hồi để kêu gọi, thu hút các nhà đầu tư mới có quyết tâm, có năng lực thật sự đầu tư vào lĩnh vực du lịch của Phú Yên. Bên cạnh đó, cần có kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực ngành du lịch có chuyên môn nghiệp vụ nhằm đáp ứng cho nhu cầu thực tế. Hiện nay, tỉnh mới tập trung vào du lịch biển nhưng cơ sở hạ tầng, những khu vui chơi, khu nghỉ dưỡng trên biển chưa nhiều. Song song đó cần dành những khu đất đẹp cho phát triển du lịch, làm tốt công tác quy hoạch, kết nối hài hòa các yếu tố văn hóa, môi trường, tăng cường liên kết vùng về du lịch theo phương châm đôi bên cùng có lợi. Ngoài ra, phải xác định lấy dòng du lịch biển, đảo và du lịch văn hóa làm nền tảng để phát triển, có như vậy mới khai thác tốt và tương xứng với tiềm năng của tỉnh. Nghiên cứu về thực trạng phát triển du lịch tỉnh Phú Yên để đưa ra những giải pháp hợp lý sẽ giúp ngành du lịch nơi đây phát triển trở thành một điểm đến thực sự hấp dẫn dành cho du khách đến tham quan, nghỉ dưỡng và khám phá.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban Chỉ đạo phát triển du lịch Phú Yên - Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Phú Yên (2012), Hội thảo *Giải pháp phát triển sản phẩm du lịch Phú Yên*, Kỷ yếu Hội thảo.
- [2] Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tổng cục Du lịch (2014), Báo cáo tổng hợp *Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng Duyên hải Nam Trung bộ đến năm 2020, tầm nhìn 2030*.

- [3] Phạm Văn Bảy (2016), *Cơ sở khoa học và thực tiễn phát triển sản phẩm du lịch biển khu vực Vịnh Xuân Đài và vùng phụ cận*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp tỉnh.
- [4] UBND tỉnh Phú Yên - Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Phú Yên (2012), Báo cáo tổng hợp *Quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên giai đoạn năm 2020, tầm nhìn 2025*.
- [5] Minh Đức (2016), *Thủ tướng: Phú Yên như cô gái đẹp đang ngủ quên*, <https://vtc.vn/thu-tuong-phu-yen-nhu-co-gai-dep-dang-ngu-quen-d273379.html>, ngày truy cập: 21-9-2018
- [6] Xuân Hường (2018), *Phú Yên: Chưa tạo được sức hút du lịch*, <https://bao/moi.com/phu-yen-chua-cao-duoc-suc-hut-du-lich/c/24720164.epi>, ngày truy cập: 22-9-2018
- [7] Trình Kế (2016), *Phú Yên khai thác tiềm năng phát triển du lịch*, <http://www.nhandan.com.vn/kinhte/item/30115102-phu-yen-khai-thac-tiem-nang-phat-trien-du-lich.html>, ngày truy cập: 20-09-2018.

Ngày nhận bài: 03-10-2018. Ngày biên tập xong: 25-10-2018. Duyệt đăng: 28-11-2018